

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 15 (4)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1 Avgusta 1925

PATENTNI SPIS BR. 3002

FIRMA F. SOENNECKEN, BONNE a/RHEIN.

Naprava za skidanje spisa sa štamparskih valjaka kod mašina za umnožavanje.

Prijava od 25. januara 1924.

Važi od 1. juna 1924.

U mašini za umnožavanje pretrpe spisi pri prolazu između valjka za kopiranje i valjka za pritisak, znatno opterećenje pritiska pri čemu ih istovremeno hartija za kopiranje, koja s njima zajedno prolazi, obloži s jedne strane. Usled toga nastoje spisi na poznati način da se saviju i to u pravcu valjka za kopiranje, tako, da prednja ivica spisa, koja izlazi iz mašine, često prione uz valjak za kopiranje i nastoji da se okreće s valjkom, ali usled čega bi se mašina okrenula. Zato je utvrđena naročita naprava za skidanje, koja se većinom sastojala iz lima koja prileži uz valjak za kopiranje iza mesta gde se štampa, i koju je trebalo svojom ivicom, koja pod izvesnim pritiskom prileži uz valjak da u neku ruku oljušti spis.

Taj lim je morao po mogućstvu da bude tanak s jednog razloga, da on prione uz valjak celom dužinom njegove prednje ivice i zatim, da bi njegova prednja ivica ispala po mogućstvu na način sečice, jer bi spis mogao da udari o tupu ivicu i tu da se zgrči. Nu, ali često nisu štamparski valjci potpuno glatki na njihovoj površini, nego su namerno hrapavi, onda prouzrokuje ivica tankog čeličnog lima, koja klizi po hrapavoj površini, neprijatan šum. Potpuno pouzdano dejstvo nije moglo uopšte da se postigne limom za skidanje, pošto se u praktičnom radu teško moglo da izbegne savijanje ili stezanje. Kod tankih spisa naročito kad se od svilene hartije za kopiranje trebala da napravi još jedna kopija, dešavalo se lako, da hartija tako prione uz štamparski valjak, da se ona nije pouzdano mogla da skine limom za ski-

danje. Hartija se uvlačila delimično iza lima, grčila se i cepala.

Po ovom pronalasku radi se iz osnova na drugi način. Dosad se uvek mislilo, da valjak za kopiranje, koji vrši pritisak, mora da ima neprekidnu omotačku površinu, pa da se dobiju jasne kopije na celoj površini spisa. Pronalazač je uvideo, da je dozvoljeno, da se ne kvare spisi, da se naprave u omotaču valjka za kopiranje, žljebovi odn. prstenasti useci, koji služe za umetanje naročitih naprava za skidanje, a da pismena na kopijama time ne postaju nejasna. To je u toliko bolje, kad se skidači za hartiju umetnu u te žljebove koji njinu šupljinu odma potpuno ispune. To se može lako postići odgovarajuće savitljivim, beskrajnim trakama.

Takvi skidači mogu vrlo još na prost način da stoje sa takozvanim pritiskačima spisa, ili da se neposredno obrazuju kao takvi, tako, da se kopirani spisi održe pljosnati protivno njihovom poznatom nastojanju, da se saviju ili se saviju protivno njihovom nastojanju savijanja, kao što je to već predlagano, tako, da se spisi u ravnom položaju mogu da prenose na slagalište.

Ova nova naprava predstavljena je na crtežu u nekoliko izvedenih primera, pri čemu su uvek u prostim crtama nacrtani delovi, koji su potrebni za razumevanje ove novine.

Sl. 1 pokazuje uobičajan raspored triju valjaka **a**, **b** i **c** pri čemu se mesto štampanja nalazi između štamparskog valjka **c** i valjka **b** za protupritisak. Valjak **c** za kopiranje snabdeven je na svom omotaču proizvoljno mnogim prstenastim usecima **c**¹ (sравни u sl. 2).

U te useke su umetnute savitljive trake **d**, koje dobro ispunjavaju šupljinu prstenastog useka. Trake su obavije oko vodiljnog valjka **p**, između njih su umetnute šipke **u** za odvođenje odn. za pritiskanje, koje u vezi sa trakastom vodicom **t**, vrše sprovođenja spisa do neke naprave za slaganje ili sličnog. Za odvođenje mokre hartije **a** za kopiranje predviđen je par valjka **q** i **r**.

Kod izvedenog oblika po sl. 3 umetnuti su u žljebovima **c¹** štamparskog valjka **c** čvrsti odvajajući **d**, neki se sastoje na pr. iz metalnih šipki, koji je odmah udešen prema obliku žljebova. Ti stalni delovi skidaju spise neposredno sa mesta štampanja i sprovode ih preko valjka **q** ka daljnim napravama **u** za provođenje.

Slike 4 i 5 pokazuju ovu napravu u vezi sa poznatom napravom za višestruko umnožavanje. Iza vodiljnog valjka **p** za trake **d** predviđen je sprovodnik **l**, koji djeluje na način skretnice, i koje može polugom **f** da se sprovede iz nižeg položaja sa sl. 4 u viši položaj po sl. 5. U položaju po sl. 4 ide spis koji se najpre vodi između traka **d** i hartije za kopiranje, na unutrašnjoj površini dela **e**, tako se sprovede oko valjka uz i odvodi se

pod sprovodnu površinu **g** ponovo ka mestu kopiranja. Kad se sprovodnik **e** prema sl. 5 izdigne, onda idu spisi ispod njega pa ih vodice **t** i **u** odvođe na mestu slaganja.

Ovitima je utvrđeno, da i kad vodiljni delovi **d** ne ispunjavaju šupljinu **c¹** u valku za kopiranje nastaje dovoljno jasno kopiranje po celoj površini spisa; potrebno je u svakom slučaju da žljebovi dobiju prirodno samo male šupljine.

Patentni zahtevi:

1. Mašina za umnožavanje (kopiranje) naznačena time, što je štamparski valjak (c) snabdeven prstenastim usecima (c¹).

2. Mašina za umnožavanje po zahtevu 1, naznačena time, što su skidači (d) hartije smešteni u prstenastim usecima (c¹) štamparskog valjka, ili u ove zahvataju, tako da oni spise prihvate neposredno na mestu kopiranja i mogu da ih skinu sa valjka.

3. Mašina za umnožavanje po zahtevu 1, naznačena time, što neka vodica (q, r) za hartiju (s) za kopiranje, prileži tako uz skidače (d) spisa, da između tih delova nastaje vodica za spise, koji djeluju protiv savijanja.

Fig. 1.

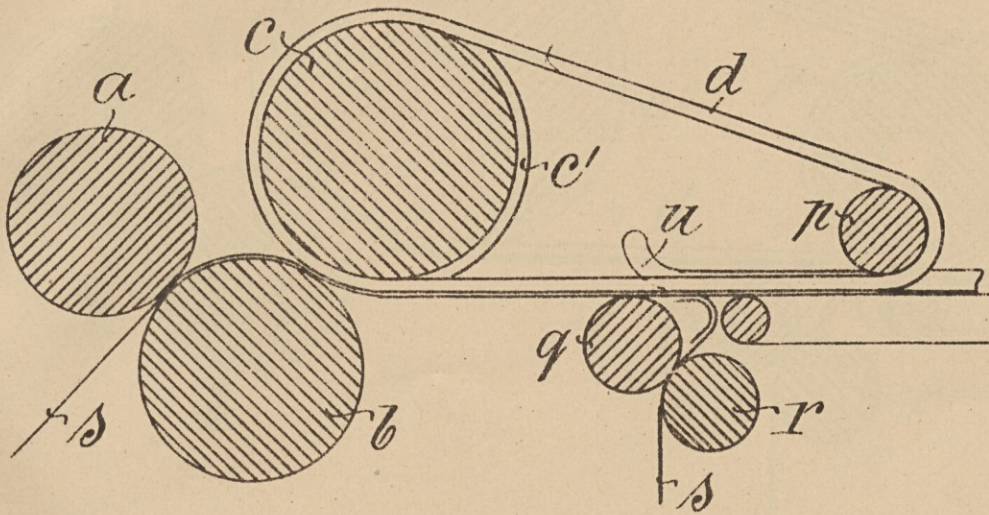

Fig. 2.

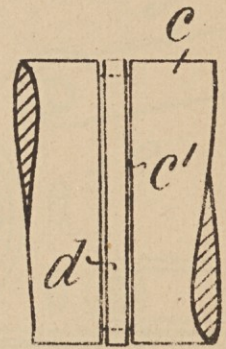

Fig. 3.

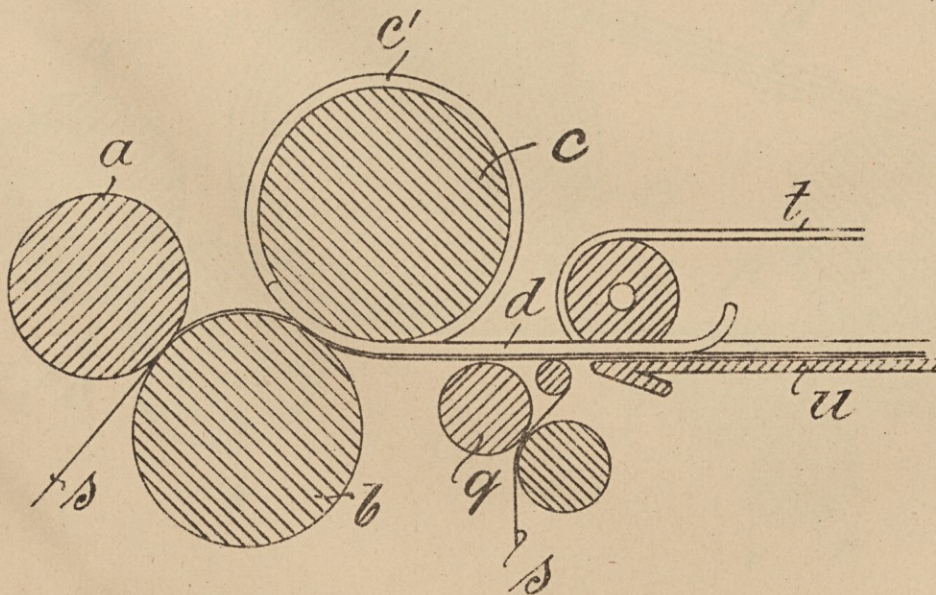

Fig. 4.

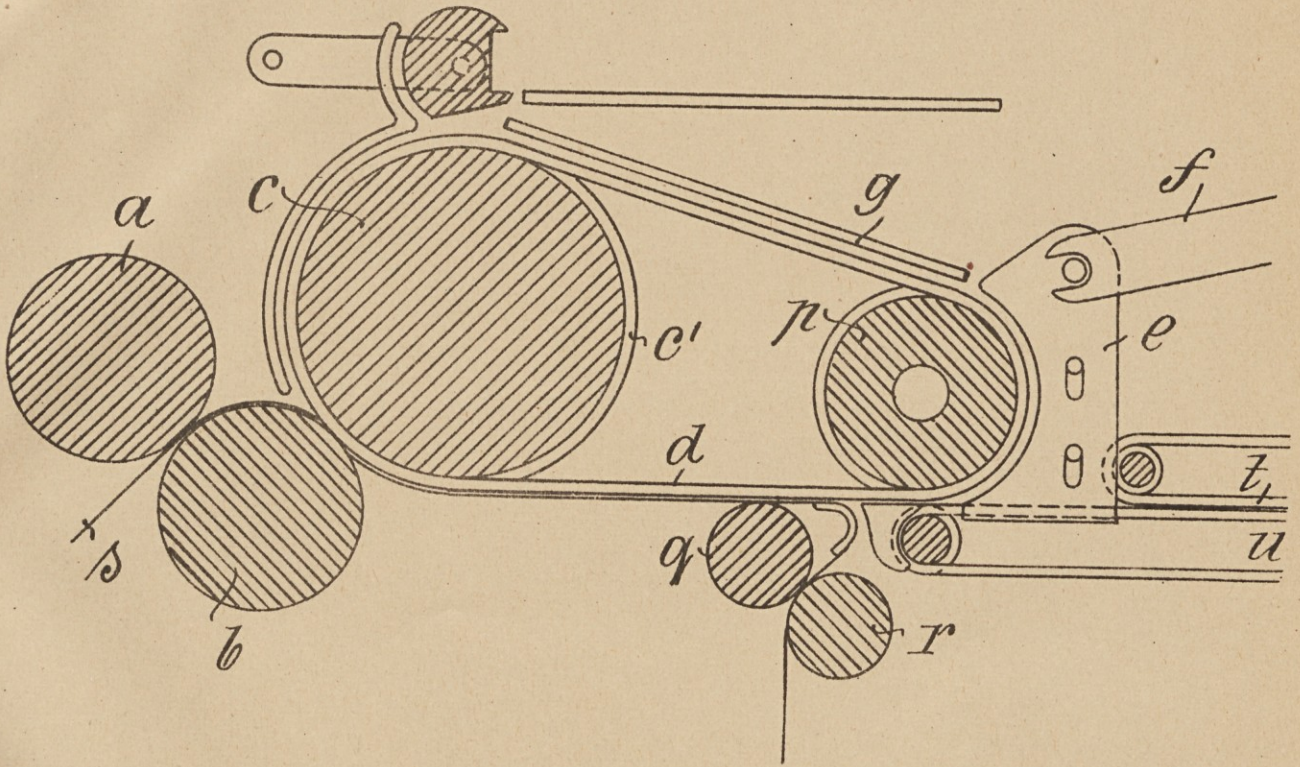

Fig. 5.

